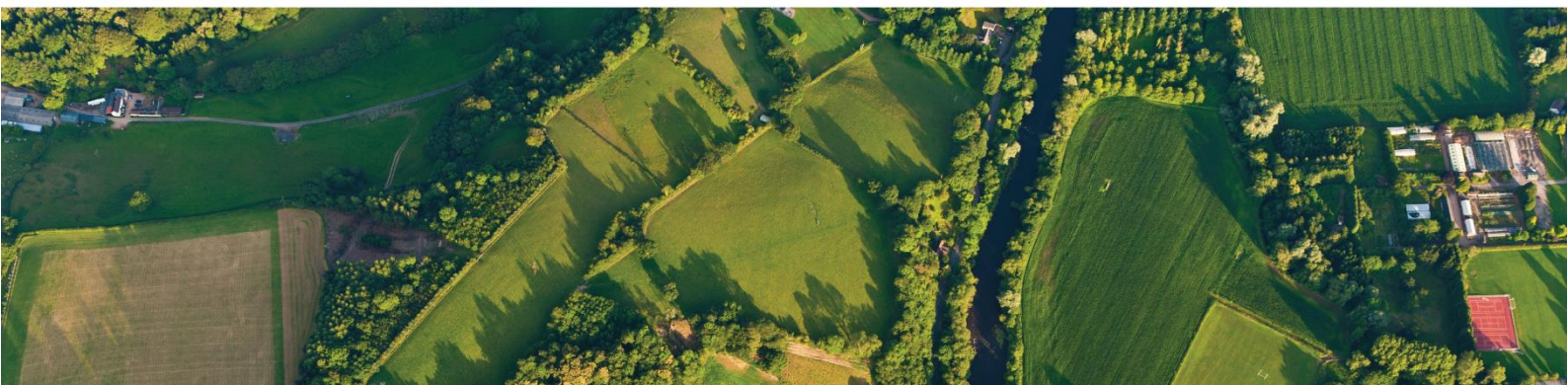

Transect-rapport 2689

Middelbeers, Sint Jorisstraat (ong.) Gemeente Oirschot (NB)

Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven,
karterende en waarderende fase

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Colofon

Titel	Middelbeers, Sint Jorisstraat (ong.). Gemeente Oirschot (NB). Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, karterende en waarderende fase
Rapportnummer	Transect-rapport 2689
Auteur	M.J. Hartog, A.A. Kerkhoven
Versie	Definitief
Datum	30-06-2020
Projectnummer	19110094
Onderzoeksmelding	4793673100
Opdrachtgever	Van Dun Advies b.v. Dhr. C. van der Heijden
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Bevoegde overheid	Gemeente Oirschot
Adviseur namens bevoegde overheid	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) Mevr. R. Berkvens
Beheer en plaats documentatie	Transect b.v., Nieuwegein
Omslagafbeelding	Foto van het plangebied, gezien in noordwestelijke richting (23-3-2020)

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.A. Kerkhoven Senior KNA Archeoloog	30-06-2020	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van Van Dun Advies b.v. heeft Transect b.v. in maart 2020 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Sint Jorisstraat in Middelbeers (gemeente Oirschot). De aanleiding voor het onderzoek is de realisatie van woningen en natuurontwikkeling. In het kader van het nieuw op te stellen bestemmingsplan dient van het hele plangebied, waar bodemingrepen gepland zijn, de archeologische waarde te worden vastgesteld. Het proefsleuvenonderzoek is alleen uitgevoerd op de locatie van de bodemingrepen, hierna het onderzoeksgebied genoemd. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 1,6 hectare en het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van circa 5.500 m².

In het plangebied zijn vijf proefsleuven aangelegd (in totaal 400 m², 7% van het onderzoeksgebied; zie bijlage 2). Hierin zijn vier grondsporen gedocumenteerd, te weten drie kuilen en een paalkuil (S.1, S.2, S.5 en S.8). Op basis van uiterlijke kenmerken dateren drie sporen uit de IJzertijd – Romeinse Tijd (S.1, S.2 en S.5 / werkputten 1 en 2 = westzijde plangebied) en een spoor uit de Late-Middeleeuwen tot Nieuwe tijd (S.8 / werkput 5 = oostzijde plangebied). Het plangebied ligt in een AMK-terrein, te weten nr. 3001, met een hoge waarde voor wat betreft archeologische sporen en vondsten uit de IJzertijd en Romeinse tijd (figuur 10).

Het AMK-terrein is gebaseerd op een bouwput waarin in het verleden veel vondsten uit deze periode zijn gedaan (vondstmelding 2926355100; figuur 10). Ook speelt de landschappelijke situatie een rol bij de waardering, te weten de aanwezigheid van een dekzandwelling langs een beek. De bouwput lag circa 50 m zuidoostelijk van het plangebied.

Binnen het AMK-terrein is in 2007 een ander proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (figuur 10; OM-nr. 2137999100). De locatie van dit proefsleuvenonderzoek ligt circa 35 m oostelijk van het huidige onderzoeksgebied/plangebied en heeft opvallend genoeg geen archeologische sporen en/of vondsten opgeleverd.

De afstand tussen de binnen het plangebied aangetroffen sporen en de vondstmelding van de bouwput is hemelsbreed circa 200 m. Daartussen is volgens het proefsleuvenonderzoek uit 2007 en het huidige proefsleuvenonderzoek, voor zover we nu kunnen overzien, sprake van een archeologisch leeg gebied.

Vanwege de zeer lage spoor- en vondstdichtheid, het ontbreken van vergelijkbare sporen in de andere werkputten en het ontbreken van een eenduidige archeologische context, wordt de informatiewaarde van de vindplaats laag ingeschat. Dit geldt ook voor de zeldzaamheidswaarde. Sporen uit de IJzertijd-Romeinse tijd zijn binnen de betreffende archeoregio in principe niet zeldzaam. De ensemblewaarde is lastig in te schatten, omdat niet vaststaat dat buiten de aangetroffen sporen, überhaupt wel andere archeologische waarden binnen het AMK-terrein aanwezig zijn. Deze is daarom neutraal gescoord.

Op fysieke kwaliteit scoort de vindplaats ook neutraal: gaafheid en conservering sluiten aan bij de gemiddelde toestand van vergelijkbare vindplaatsen binnen de archeoregio.

Op basis van bovengenoemde criteria is de vindplaats niet behoudenswaardig (zie tabel 2).

Selectieadvies

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt geadviseerd om het onderzoeksgebied archeologisch vrij te geven voor de voorgenomen bodemingrepen.

Op basis van dit advies neemt de gemeente Oirschot, een besluit, hierbij geadviseerd door Mevr. R. Berkvens van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).

Inhoud

1.	Aanleiding.....	4
2.	Vooronderzoek.....	6
3.	Doel	8
4.	Methodiek	9
5.	Resultaten	10
6.	Waardestelling	17
7.	Conclusies en selectieadvies	21
8.	Geraadpleegde bronnen	22
Bijlage 1.	Archeologische periode-indeling voor Nederland	23
Bijlage 2.	Allesporenkaart	24
Bijlage 3.	Vlaktekeningen.....	25
Bijlage 4.	Sporen- en lagenlijst.....	30
Bijlage 5.	Vondstenlijst.....	31
Bijlage 6.	Beantwoording onderzoeksvragen	33

1. Aanleiding

Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oirschot
Plaats	Middelbeers
Toponiem	Sint Jorisstraat
Kaartblad	51C
Perceelnummer(s)	F341, 342, 343
Centrumcoördinaat	144.755 / 386.380
Oppervlakte plangebied	ca. 1,6 ha
Oppervlakte onderzoeksgebied	ca. 5.500 m ²
Huidig grondgebruik	Boomkwekerij

In opdracht van Van Dun Advies b.v. heeft Transect b.v.¹ in maart 2020 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Sint Jorisstraat in Middelbeers (gemeente Oirschot, figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is de realisatie van woningen en natuurontwikkeling. In het kader van het nieuw op te stellen bestemmingsplan dient van het hele plangebied, waar bodemingrepen gepland zijn, de archeologische waarde te worden vastgesteld. Het proefsleuvenonderzoek is alleen uitgevoerd op de locatie van de bodemingrepen, hierna het onderzoeksgebied genoemd. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 1,6 hectare en het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van circa 5.500 m².

Op de regionale Erfgoedkaart (atlas.odzob.nl) maakt het plangebied deel uit van een terrein van hoge waarde (categorie 2). In het bestemmingsplan *Buitengebied Fase II 2013* heeft een deel van het plangebied een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 2. Hierbij zijn bodemingrepen archeologisch onderzoeksplichtig wanneer ze groter zijn dan 100 m² en dieper dan 30 cm -Mv.

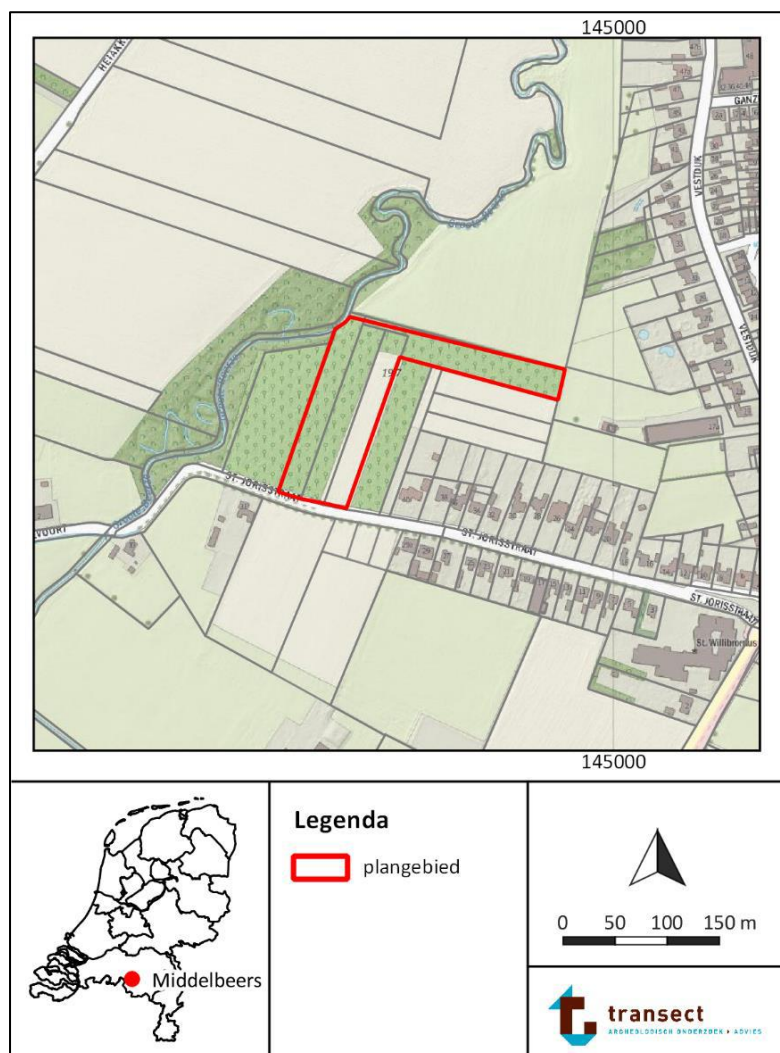
In november 2019 heeft Transect bv. een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uitgevoerd (Nales 2019). Op basis hiervan is de volgende verwachting in het plangebied vastgesteld:

- Een hoge verwachting op archeologische waarden uit de perioden Neolithicum tot en met Late Middeleeuwen; voor wat betreft sporenniveaus. Het plangebied maakt deel uit van een terrein van hoge waarde op de Archeologische Monumentenkaart (AMK), waarbinnen resten uit de periode IJzertijd-Romeinse Tijd aanwezig zouden zijn. Dit sluit vondsten uit de overige genoemde archeologische perioden echter niet uit.
- Een lage verwachting op archeologische waarden uit de Nieuwe Tijd, met uitzondering van sporen van landgebruik. Het plangebied is namelijk onbebouwd geweest vanaf de vroege 19^e eeuw.
- Een lage verwachting op archeologische waarden uit de periode Laat-Paleolithicum tot en met Mesolithicum. Uit het booronderzoek bleek dat de top van het dekzand verploegd is.

Op basis van deze verwachting en het feit dat het archeologisch niveau, dat vanaf een diepte van 30 cm onder maaiveld wordt verwacht, wordt geroerd, is een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Dit proefsleuvenonderzoek omvat de karterende en waarderende fase van de AMZ-cyclus (AMZ:

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.1, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij het RCE en SIKB.

Archeologische MonumentenZorg) en is uitgevoerd conform het Programma van Eisen (Magdelijns, 2020) en de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1 (KNA 4.1).

Figuur 1. Ligging van het plangebied op een topografische kaart. Bron: pdok.nl

2. Vooronderzoek

Landschappelijke achtergrond

Middelbeers ligt in het Zuid-Nederlandse zandgebied en maakt deel uit van de Centrale Slenk (Berendsen 2005). Op de geomorfologische kaart is het onderzoeksgebied gekarteerd als een dekzandwelling, al dan niet bedekt met een oud bouwlanddek (kaartcode 3L51yc). Op de Erfgoedkaart maakt het onderzoeksgebied deel uit van een zone met hoge zandgronden (Nales 2019).

Bodem en grondwater

Volgens de bodemkaart liggen in het onderzoeksgebied hoge zwarte enkeerdgronden (kaartcode zEZ21). Dit zijn antropogene gronden, die over het algemeen op de middelhoge zandgronden werden aangelegd (Berendsen 2005). De oudere enkeerdgronden zijn aan te treffen op de relatief hogere en siltige zandruggen (oud dekzand, zoals in het onderzoeksgebied). Archeologisch gezien zijn enkeerdgronden bijzonder, omdat ze oudere archeologische niveaus kunnen afdekken en beschermen tegen verstorende bodemingrepen, zoals ploegen (Van Doesburg e.a. 2007).

Op de bodemkaart staat geen grondwatertrap voor het plangebied vermeld. Vanwege de verwachting op enkeerdgronden en de bekende grondwatertrappen uit de omgeving, heeft het plangebied vermoedelijk grondwatertrap VI. Dit betekent over het algemeen dat er sprake is van relatief hoge en droge gronden. Hierbij is de gemiddeld hoogste grondwaterstand tussen 40 en 80 cm -Mv en de gemiddeld laagste grondwaterstand onder 120 cm -Mv (Nales 2019).

Archeologische waarden

Het plangebied staat aangeduid als terrein van hoge waarde op de Archeologische Monumentenkaart, AMK-terrein 3001 (*Elsakker*). Ook op de regionale Erfgoedkaart heeft het plangebied een hoge archeologische waarde.

In het plangebied is, afgezien van het booronderzoek, niet eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd. Tijdens het booronderzoek bleek dat de bodemopbouw archeologisch gezien intact is. Er is in de top van het dekzand sprake van een begraven akkerniveau (Apb), die mogelijk op sporen van landgebruik wijst, uit de periode van voor de aanleg van het oude bouwlanddek.

Het AMK-terrein 3001 beslaat een gebied waarbinnen bewoningssporen uit de IJzertijd en Romeinse tijd aanwezig zijn. Deze sporen zouden begraven liggen onder een oud bouwlanddek van 110 cm dik. In een vlakbij gelegen bouwput, ongeveer 50 m ten zuidoosten van het terrein, zijn vondsten gedaan, waaronder veel scherven uit de IJzertijd en Romeinse tijd (vondstmelding 2926355100). Binnen het terrein heeft, op ongeveer 35 m ten oosten van het plangebied, een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden in 2007. Er zijn toen geen sporen van bewoning vastgesteld, maar wel aanwijzingen van akkerbouw uit de periode IJzertijd-Middeleeuwen in de vorm van een oude akkerlaag (Tops 2007) (Nales 2019).

Historische achtergronden

Het plangebied ligt direct ten westen van de historische kern van Middelbeers in het agrarisch gebied dat bekend staat als de Ganse Akkers. Vanaf de Late Middeleeuwen zijn in de omgeving van Middelbeers essen ontstaan, oude bouwlanden die lang zijn gebruikt en daarbij zijn opgehoogd met plaggen en potstalmest. Hierdoor ontstond een humeuze bovengrond met een dikte van circa 50 cm en raakte het bouwland verhoogd.

Op de cultuurhistorische waardenkaart van De Bont (1993) heeft de Sint Jorisstraat een hoge cultuurhistorische waarde. Dit is een oude klinkerweg met gebakken klinkers die zouden dateren uit de periode 1890-1940 (CHW Noord-Brabant). De weg zelf dateert vermoedelijk ook uit die tijd. Op kaartmateriaal uit het begin van de 19^e eeuw is de weg nog niet aanwezig en het plangebied is

onbebouwd. Voor zover uit topografisch kaartmateriaal blijkt, is het plangebied nooit bebouwd geweest (Nales 2019).

Verkennd booronderzoek

Uit het verkennd booronderzoek (11 boringen verdeeld over het plangebied) is gebleken dat de bodemopbouw in het plangebied archeologisch gezien (inclusief de top van het dekzand) grotendeels intact is. Het archeologisch niveau wordt gevormd door de top van het dekzand (vanaf 45 cm -Mv). Bovenop het dekzand ligt een oud bouwlanddek (vanaf 30 cm -Mv). In de top van het dekzand zijn in sommige boringen (N=3) sporen van bodemvorming aanwezig bestaande uit B en BC horizont. Verder is sprake van een begraven akkerniveau. Deze bevindt zich op een diepte van circa 50 tot 80 cm -Mv en is te herkennen als een vlekkerige laag (Nales 2019).

Gespecificeerde archeologische verwachting

Aan de hand van de resultaten uit het bureauonderzoek en het verkennd booronderzoek heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting. Ondanks de verploeging van de top van het dekzand kunnen nog sporen aanwezig zijn van een voormalige nederzetting (grondsporen, afvalkuilen e.d.), grafvelden en sporen van landgebruik. Deze kunnen dateren in de periode Neolithicum-Late Middeleeuwen, maar binnen dit gebied ligt het accent op resten uit de periode IJzertijd-Romeinse tijd. Dit is vanwege de aanwezigheid van vondsten uit deze periode in de omgeving van het plangebied (Nales 2019).

3. Doel

Het doel van dit onderzoek is het toetsen en aanvullen van de archeologische verwachting uit het vooronderzoek, door het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het onderzoek moet, voor zover mogelijk, inzicht geven in de aard, datering, omvang, gaafheid, conservering van de mogelijk aanwezige archeologische resten.

Als zodanig dient de vraagstelling te worden beantwoord of in het onderzoeksgebied archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, of deze behoudenswaardig zijn en onder welke randvoorwaarden behoud mogelijk is. Voor de deelvragen en de beantwoording hiervan, zie bijlage 6.

Op basis van de resultaten van dit proefsleuvenonderzoek brengt Transect advies uit met betrekking tot de vraag of, en onder welke voorwaarden, het onderzoeksgebied wel of niet archeologisch vrijgegeven kan worden. Op basis hiervan neemt de bevoegde overheid, in deze gemeente Oirschot geadviseerd door Mevr. R. Berkvens van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), een besluit.

4. Methodiek

Het onderzoek betreft een proefsleuvenonderzoek dat is uitgevoerd conform het Transect-PvE 20191130/NM1.4 (Magdelijns, 2020) en de KNA 4.1 (protocol 4003 Inventariserend veldonderzoek, proefsleuven). Het onderzoek is uitgevoerd door dhr. A. Kerkhoven (Sr. KNA archeoloog), dhr. B. Rendering en mevr. M. Hartog. In totaal zijn volgens het puttenplan vijf proefsleuven van 20 x 4 m aangelegd (400 m², 7% van het onderzoeksgebied; zie bijlage 2).

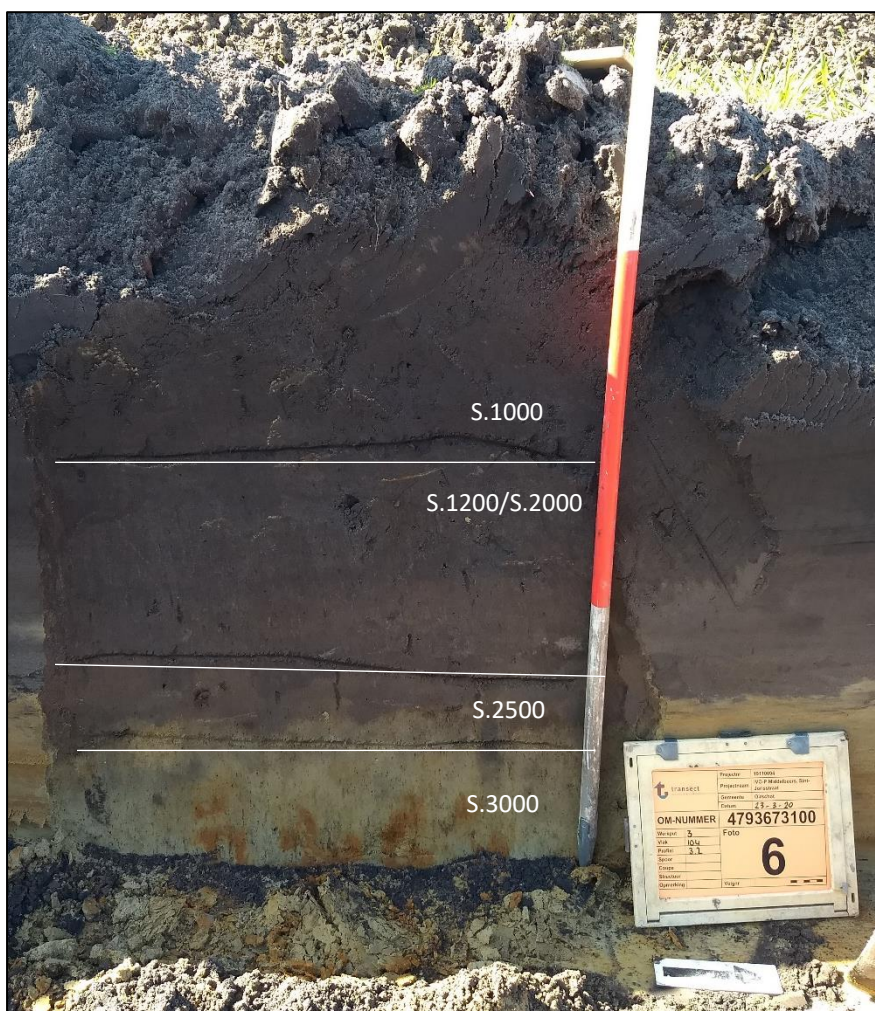
De proefsleuven zijn laagsgewijs verdiept met behulp van een graafmachine met gesloten gladde bak, waarbij continu visueel en met een metaaldetector geïnspecteerd is op archeologische sporen en vondsten. Er is in iedere proefsleuf steeds één vlak aangelegd in de top van het dekzand (C-horizont), op circa 80 tot 100 cm -Mv. Dit is dus dieper dan op basis van het BO IVO werd verwacht, vanwege de leesbaarheid van de sporen. Sporen zijn gecoupeerd en gedocumenteerd. Per werkput zijn twee profielkolommen afgestoken om inzicht te krijgen in de bodemopbouw in het plangebied. De profielkolommen zijn lithologisch en lithogenetisch beschreven conform NEN5104 en de Archeologisch Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB). Vlakvondsten zijn per vak van 5x4 m en per laag en/of spoor verzameld. Tijdens het onderzoek is geen gebruik gemaakt van de 10% aan flexibele vierkante meters, omdat er binnen een boomgaarde gewerkt moest worden en hiervoor op bepaalde locaties geen ruimte was vanwege de bomen.

De werkputten, vlakken en profielen en daarin aangetroffen sporen en vondsten zijn ingemeten en gedocumenteerd door middel van foto's, tekeningen en beschrijvingen in een database (Archeolink). Met dGPS zijn de putomtrek, maaiveldhoogtes, vlakhoogtes en profielpennen ingemeten.

5. Resultaten

Bodemopbouw

De bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een enkeerdgrond onder te verdelen in een bouwvoor (S.1000) en een esdek (S.1500) of begraven akkerniveau (S.1200 en S.2000). Dit akkerniveau gaat via een gebioturbeerde zone (S.2500) over in dekzand (S.3000; figuur 2). Er is geen podzolbodem aanwezig, hierdoor is alleen het archeologisch sporenniveau intact.

Figuur 2. Profiel 3.2, werkput 3, vlak 104.

Sporen

In totaal zijn acht sporen aangetroffen (S.1 t/m S.8; zie bijlagen 2 t/m 4). Drie hiervan zijn na het couperen als natuurlijk geïnterpreteerd (S.3, S.4 en S.7) en één spoor (S.6) is geïnterpreteerd als recent. De aangetroffen kuilen (S.1, S.2 en S.8) en paalkuil (S.5) zijn verspreid aangetroffen over de werkputten. Op basis van het proefsleuvenonderzoek leken deze sporen geen deel uit te maken van een structuur. De spoorcontouren en vulling van twee van de kuilen (S.1 en S.2) en paalkuil (S.5) zijn redelijk diffuus en uitgeloozd. Spoor S.8 (figuur 6) heeft een duidelijke vorm en vulling. De vier sporen liggen allen onder de akkerlaag (zie figuur 5). Er is alleen vondstmateriaal uit de S.8 verzameld bestaande uit natuursteen, verder is er materiaal uit de lagen erboven verzameld. Een specifieke datering voor de sporen is niet mogelijk. Op basis van uiterlijke kenmerken en stratigrafie dateren de sporen (S.1, S.2 en S.5) mogelijk uit de IJzertijd – Romeinse tijd. Spoor 8 heeft waarschijnlijk een jongere datering, waarschijnlijk in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd.

Figuur 3. Dwarsdoorsnede van S.1 in werkput 1.

Figuur 4. Dwarsdoorsnede van S.2 in werkput 1, profiel 1.2.

Figuur 5. Dwarsdoorsnede S.5 in werkput 2, profiel 2.1.

Figuur 6. Dwarsdoorsnede S.8 in werkput 5.

Figuur 7. Vlakfoto van werkput 1.

Figuur 8. Vlakfoto van werkput 4.

Figuur 9. Vlakfoto van werkput 5.

Vondsten

In totaal zijn 17 vondsten gedaan (zie vondstenlijst in bijlage 5), bestaande uit keramiek, metaal, bouw materiaal, glas, en natuursteen.

Tabel 1. Overzicht vondsten per materiaalcategorie.

Categorie	Aantal	Percentage
keramiek	7	6 %
metaalslak	4	18 %
bouw materiaal	3	41 %
glas	1	6 %
IJzer	1	23
natuursteen	1	6 %
<i>Totaal</i>	<i>17</i>	<i>100,0%</i>

Keramiek

Het keramiek dat is gevonden kan gedateerd worden in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. Het materiaal bestaat uit aanlegvondsten uit de bouwvoor, akkerlaag, esdek en S.8. De vondsten uit de akkerlaag en het esdek betreffen waarschijnlijk mestvondsten.

Handgevormd aardewerk

Er is één fragment handgevormd aardewerk aangetroffen. Gebaseerd op de margering en verwerking kan het fragment gedateerd worden tot de IJzertijd- Romeinse tijd (figuur 7). Deze scherf is aangetroffen in dezelfde laag (S.1200) als het roodbakkend aardewerk. Dit fragment is mogelijk indicatief voor de datering van de sporen aangetroffen onder de akkerlaag.

Roodbakkend aardewerk

Er zijn in totaal vier fragmenten roodbakkend aardewerk aangetroffen uit de bouwvoor en uit laag S.1200 (figuur 7). Roodbakkend aardewerk werd vanaf de 13^e eeuw geproduceerd.

Figuur 10. Roodbakkend aardewerk en handgevormd aardewerk

Grijsbakkend aardewerk

Er is een fragment grijsbakkend aardewerk aangetroffen in laag S.1200 (figuur 8). Grijsbakkend aardewerk werd vanaf de 13^e eeuw tot de 15^e eeuw geproduceerd en kwam in de plaats van de

handgemaakte kogelpotten. In de 15^e eeuw wordt dit type aardewerk door roodbakkend aardewerk vervangen.

Figuur 11. Grijsbakkend aardewerk

Pingsdorf

Er is een scherp Pingsdorf aardewerk aangetroffen in laag S.1200 (figuur 9). Dit type aardewerk dateert tussen de 10^e en 13^e eeuw na Chr en wordt geproduceerd in de omgeving van Keulen en dan vooral het dorp Pingsdorf.

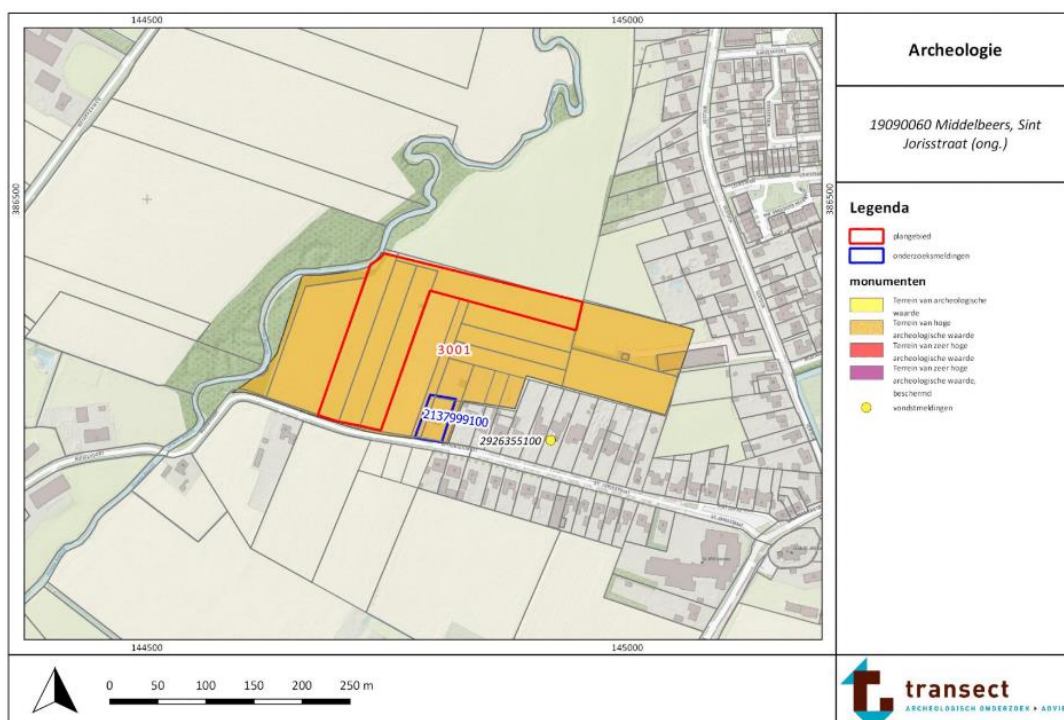

Figuur 12. Pingsdorf aardewerk

6. Waardestelling

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn vier sporen gedocumenteerd, te weten drie kuilen en een paalkuil (S.1, S.2, S.5 en S.8). Op basis van uiterlijke kenmerken dateren drie sporen uit de IJzertijd – Romeinse Tijd (S.1, S.2 en S.5 / werkputten 1 en 2 = westzijde plangebied) en een spoor uit de Late-Middeleeuwen tot Nieuwe tijd (S.8 / werkput 5 = oostzijde plangebied). Het plangebied ligt in een AMK-terrein, te weten nr. 3001, met een hoge waarde voor wat betreft archeologische sporen en vondsten uit de IJzertijd en Romeinse tijd (figuur 10). Het AMK-terrein is gebaseerd op een bouwput waarin in het verleden veel vondsten uit deze periode zijn gedaan (vondstmelding 2926355100; figuur 10). Ook speelt de landschappelijke situatie een rol bij de waardering, te weten de aanwezigheid van een dekzandwieling langs een beek. De bouwput lag circa 50 m zuidoostelijk van het plangebied. Binnen het AMK-terrein is in 2007 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (figuur 10; OM-nr. 2137999100). De locatie van dit proefsleuvenonderzoek ligt circa 35 m oostelijk van het huidige onderzoeksgebied/plangebied en heeft opvallend genoeg geen archeologische sporen en/of vondsten opgeleverd.

Vanuit het perspectief dat het plangebied al deel uitmaakt van een AMK-terrein van hoge archeologische waarde, is een waardering eigenlijk niet aan de orde. Immers: de vindplaats is al gewaardeerd, dan wel zou dit moeten zijn, gezien de status als AMK-terrein van hoge archeologische waarde. Toch rechtvaardigt de beschikbare informatie een herwaardering van de vindplaats en dus een evaluatie van de status van het AMK-terrein (geheel of gedeeltelijk). Ten eerste ligt de vondstmelding waar het AMK-terrein primair op is gebaseerd, buiten het AMK-terrein valt (figuur 10; OM-nr. 2137999100). Ten tweede heeft het proefsleuvenonderzoek van 2007, dat binnen het AMK-terrein is uitgevoerd, niets opgeleverd. Daar komt bij dat het AMK-terrein is begrensd op basis van kadastrale percelen. Deze vertegenwoordigen niet de feitelijke begrenzing van een eventuele vindplaats, maar een administratieve begrenzing. Alle reden dus voor een archeologische (her-)waardering, in ieder geval van die van het plangebied. Vandaar dat in dit rapport de aangetroffen sporen en vondsten zijn gewaardeerd.

Figuur 53: Archis-kaart met AMK-terrein, het proefsleuvenonderzoek uit 2007 en de eerdere vondstmelding, waar het AMK-terrein op is gebaseerd (bron: Nales 2019).

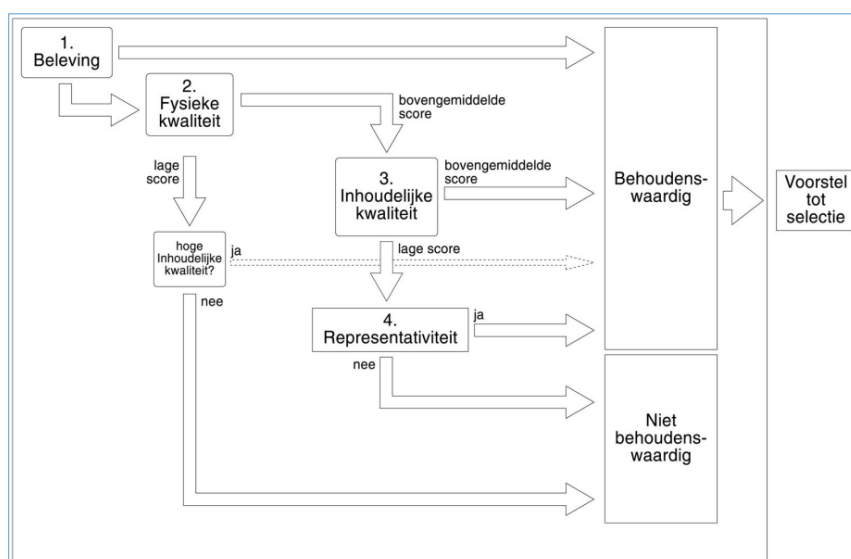
Wijze van waardering van de vindplaats

Aan de hand van de gegevens uit het proefsleuvenonderzoek is dus een waardering uitgevoerd. Hierbij is de waarderingssystematiek van specificatie VS06 'Waarderen' van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie gevolgd (KNA, versie 4.1; VS06 Waarderen). Hierin worden de waardestellende elementen van de vindplaats(-en) op basis van verschillende criteria gewogen. Deze weging vindt plaats binnen de archeologische context van de archeoregio.

Eerst wordt nagegaan of vindplaatsen vanwege hun belevingswaarde, op basis van hun schoonheid of herinneringswaarde, als behoudenswaardig getypeerd kunnen worden (figuur 11). De vindplaatsen worden vervolgens op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Een vindplaats wordt op basis van fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig aangemerkt, indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld (vijf of zes punten) scoren. De beoordeling van de fysieke kwaliteit is gerelateerd aan de archeoregio waarin de vindplaats zich bevindt, op deze wijze wordt de conserveringstoestand in relatie tot de andere relevante sites bekeken. Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder), wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of een vindplaats toch behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op een van de inhoudelijke criteria 'hoog' wordt gescoord, wordt de vindplaats ook in principe behoudenswaardig geacht. Dit 'vangnet' heeft tot doel er voor te zorgen dat terreinen die van beperkte fysieke kwaliteit zijn, maar desondanks inhoudelijk van groot belang, uit de beoordeling vallen.

Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden vervolgens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit:

- Eerst vindt een afweging plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven punten of meer wordt het monument als behoudenswaardig aangemerkt.
- Na deze weging wordt bij vindplaatsen met een lagere inhoudelijke waardering (minder dan zeven punten) nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is. Zo ja, dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie.
- De overige vindplaatsen zijn niet behoudenswaardig.

Figuur 14. Waarderingscriteria (bron: www.sikb.nl).

Waardering van de vindplaats

Beleving

Voor wat betreft beleving kan de vindplaats niet goed worden gewogen, omdat het niet bovengronds zichtbaar is. Het ontbreekt ook aan tastbare structuren of structuurelementen, zoals muurresten e.d., die op schoonheid en herinneringswaarde kunnen worden gewogen.

Fysieke kwaliteit

Op gaafheid scoort de vindplaats middelhoog. Het sporenniveau is intact, maar de oorspronkelijke nederzettingslaag i.c. het oorspronkelijke loop-/leefniveau ontbreekt, dan wel is omgezet. Binnen – het dekzandgebied van – de archeoregio is dit echter eerder regel dan uitzondering, zodat dit niet onderscheidend is. Als zodanig scoort de vindplaats op gaafheid neutraal. De conservering van de vindplaats sluit ook aan bij wat binnen de archeoregio i.c. dekzandgronden mag worden verwacht: geen indicaties voor goed geconserveerd organisch materiaal en in het verlengde hiervan een oververtegenwoordiging aan vondsten van anorganisch materiaal; in dit geval een brokje natuursteen en wat keramiekfragmenten. Derhalve wordt de vindplaats op gaafheid en conservering met ieder 2 punten gescoord.

Inhoudelijke kwaliteit

De aangetroffen sporen zijn laag in aantal, en bestaan uit één laatmiddeleeuwse, mogelijk nieuwe tijd-kuil (S.8) en twee kuilen en een paalkuil uit waarschijnlijk de IJzertijd en Romeinse tijd (S.1, S.2 en S.5).

Eerstgenoemde is waarschijnlijk een spoor van landgebruik; iets van een grondverbeteringskuil of andersoortig ontginningsspoor. Het betreft een individueel spoor, zonder verdere concrete archeologische context.

De andere drie sporen, die uit de IJzertijd tot Romeinse tijd dateren, zijn aangetroffen in werkputten 1 en 2 en vertegenwoordigen mogelijk de randzone van een nederzetting, aangezien in werkputten 3 t/m 5 geen gelijktijdige sporen zijn waargenomen.

Vanwege de zeer lage spoor- en vondstdichtheid, het ontbreken van vergelijkbare sporen in de andere werkputten en het ontbreken van een eenduidige archeologische context, wordt de informatiewaarde van de vindplaats laag ingeschat. Dit geldt ook voor de zeldzaamheidswaarde. Sporen uit de IJzertijd-Romeinse tijd zijn binnen de betreffende archeoregio in principe niet zeldzaam. De ensemblewaarde is lastig in te schatten, omdat niet vaststaat dat buiten de aangetroffen sporen, überhaupt wel andere archeologische waarden binnen het AMK-terrein aanwezig zijn. Zoals eerder geconcludeerd, ligt de vondstmelding waarop het AMK-terrein primair is gebaseerd, buiten het AMK-terrein. De afstand tussen de binnen het plangebied aangetroffen sporen en deze vondstmelding is hemelsbreed circa 200 m. Daartussen is volgens het proefsleuvenonderzoek uit 2007 en het huidige proefsleuvenonderzoek, voor zover we nu kunnen overzien, sprake van een archeologisch leeg gebied.

Tabel 2. Waardestelling vindplaats

Waarden	Criteria	Scores		
Beleving	<i>Schoonheid</i>	Wordt niet gescoord		
	<i>Herinneringswaarde</i>	Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit	<i>Gaafheid</i>		2	
	<i>Conservering</i>		2	
Inhoudelijke kwaliteit	<i>Zeldzaamheid</i>			1
	<i>Informatiewaarde</i>			1
	<i>Ensemblewaarde</i>			2
	<i>Representativiteit</i>		Nee	

7. Conclusies en selectieadvies

Conclusie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in de westelijke randzone van het plangebied, werkputten 1 en 2, drie sporen aangetroffen, die op basis van textuur en spoorcontouren naar alle waarschijnlijkheid uit de IJzertijd/Romeinse tijd dateren.

Het onderzoeksgebied/plangebied ligt binnen een AMK-terrein van hoge archeologische waarde (AMK: Archeologische MonumentenKaart / AMK-terrein 3001). Het AMK-terrein is gebaseerd op een bouwput waarin in het verleden veel vondsten uit deze periode zijn gedaan (vondstmelding 2926355100; figuur 10). Ook speelt de landschappelijke situatie een rol bij de waardering, te weten de aanwezigheid van een dekzandwieling langs een beek. De bouwput lag circa 50 m zuidoostelijk van het plangebied.

Binnen het AMK-terrein is in 2007 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (figuur 10; OM-nr. 2137999100). De locatie van dit proefsleuvenonderzoek ligt circa 35 m oostelijk van het huidige onderzoeksgebied/plangebied en heeft opvallend genoeg geen archeologische sporen en/of vondsten opgeleverd.

De afstand tussen de binnen het plangebied aangetroffen sporen en de vondstmelding van de bouwput is hemelsbreed circa 200 m. Daartussen is volgens het proefsleuvenonderzoek uit 2007 en het huidige proefsleuvenonderzoek, voor zover we nu kunnen overzien, sprake van een archeologisch leeg gebied.

Vanwege de zeer lage spoor- en vondstdichtheid, het ontbreken van vergelijkbare sporen in de andere werkputten en het ontbreken van een eenduidige archeologische context, wordt de informatiewaarde van de vindplaats laag ingeschat. Dit geldt ook voor de zeldzaamheidswaarde. Sporen uit de IJzertijd-Romeinse tijd zijn binnen de betreffende archeoregio in principe niet zeldzaam. De ensemblewaarde is lastig in te schatten, omdat niet vaststaat dat buiten de aangetroffen sporen, überhaupt wel andere archeologische waarden binnen het AMK-terrein aanwezig zijn. Deze is daarom neutraal gescoord.

Op fysieke kwaliteit scoort de vindplaats ook neutraal: gaafheid en conservering sluiten aan bij de gemiddelde toestand van vergelijkbare vindplaatsen binnen de archeoregio.

Op basis van bovengenoemde criteria is de vindplaats niet behoudenswaardig (zie tabel 2).

Selectieadvies

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt geadviseerd om het onderzoeksgebied archeologisch vrij te geven voor de voorgenomen bodemingrepen.

Op basis van dit advies neemt de gemeente Oirschot, een besluit, hierbij geadviseerd door Mevr. R. Berkvens van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).

8. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland*, Assen.
- Bont, de 1993
- Doesburg, J., van/M. de Boer/J. Deeben/B.J. Groenwoudt/T. de Groot (red)., 2007. *Essen in zicht. Essen en plaggendecken in Nederland: onderzoek en beleid*. NAR 34, Amersfoort.
- Nales, T., 2019. *Middelbeers, Sint Jorisstraat (ong.), gemeente Oirschot. Archeologisch bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase*, Nieuwegein (Transect-rapport 2453).
- Tops, B., 2007. *Inventariserend veldonderzoek Sint-Jorisstraat, Middelbeers*, Amsterdam.

Lijst van afbeeldingen

Figuur 1. Ligging van het plangebied op een topografische kaart. Bron: pdok.nl.....	5
Figuur 2: Profiel 3.2, werkput 3, vlak 104.....	10
Figuur 3: Dwarsdoorsnede van S.1 in werkput 1.....	11
Figuur 4: Dwarsdoorsnede van S.2 in werkput 1, profiel 1.2.....	11
Figuur 5: Dwarsdoorsnede S.8 in werkput 5.....	12
Figuur 6: Dwarsdoorsnede S.5 in werkput 2, profiel 2.1.....	12
Figuur 7: Vlakfoto van werkput 1.....	13
Figuur 8: Vlakfoto van werkput 4.....	14
Figuur 9: Vlakfoto van werkput 5.....	14
Figuur 10: Roodbakkend aardewerk en handgevormd aardewerk.....	15
Figuur 11: Grijsbakkend aardewerk.....	16
Figuur 12: Pingsdorf aardewerk.....	16
Figuur 13: Archis-kaart met AMK-terrein, het proefsleuvenonderzoek uit 2007 en de eerdere vondstmelding, waar het AMK-terrein op is gebaseerd (bron: Nales 2019).....	17
Figuur 14: Waarderingscriteria (bron: www.sikb.nl).....	18
Tabel 1. Overzicht vondsten per materiaalcategorie.....	15
Tabel 2. Waardestelling vindplaats.....	20

Illustratieverantwoording

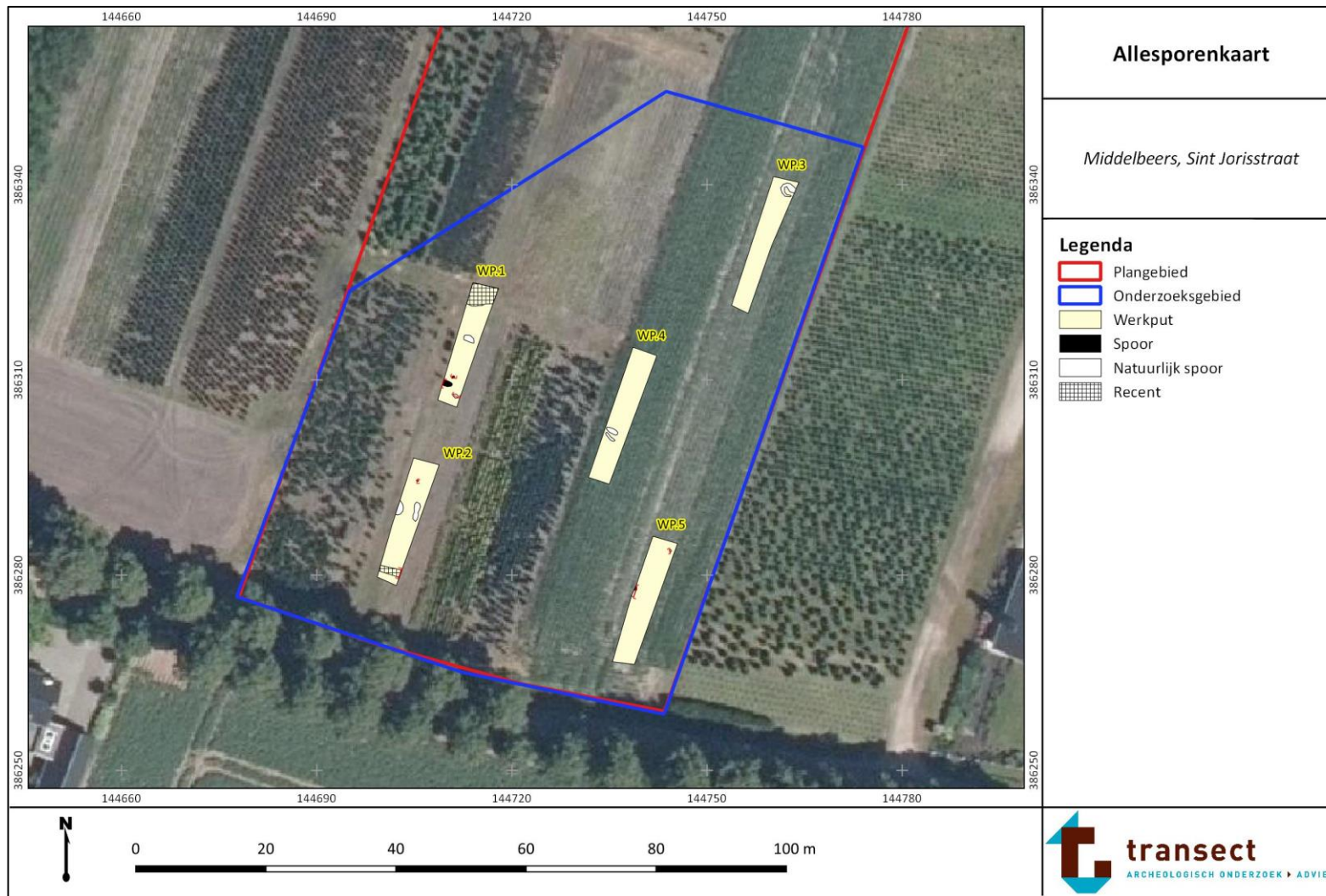
Figuur 1: Pdok/ Transect b.v.

Figuren 2 t/m 8: Transect b.v.

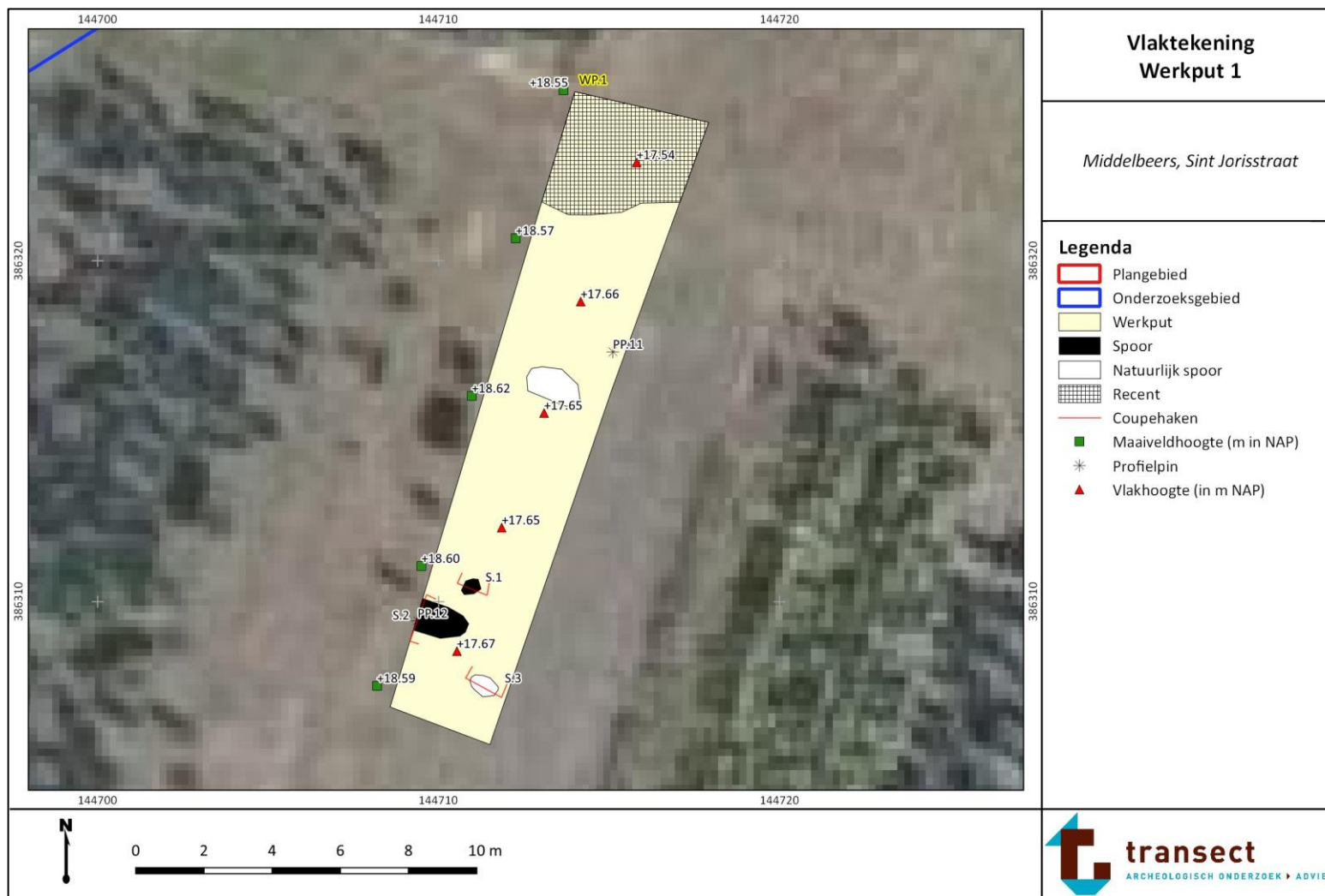
Bijlage 1. Archeologische periode-indeling voor Nederland

Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Recent		1945 na Chr.	2050 na Chr.
Nieuwe Tijd	Late-Nieuwe Tijd	1850 na Chr.	1945 na Chr.
	Midden-Nieuwe Tijd	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Vroege-Nieuwe Tijd	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late-Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late-Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late-IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege-IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late-Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege-Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP

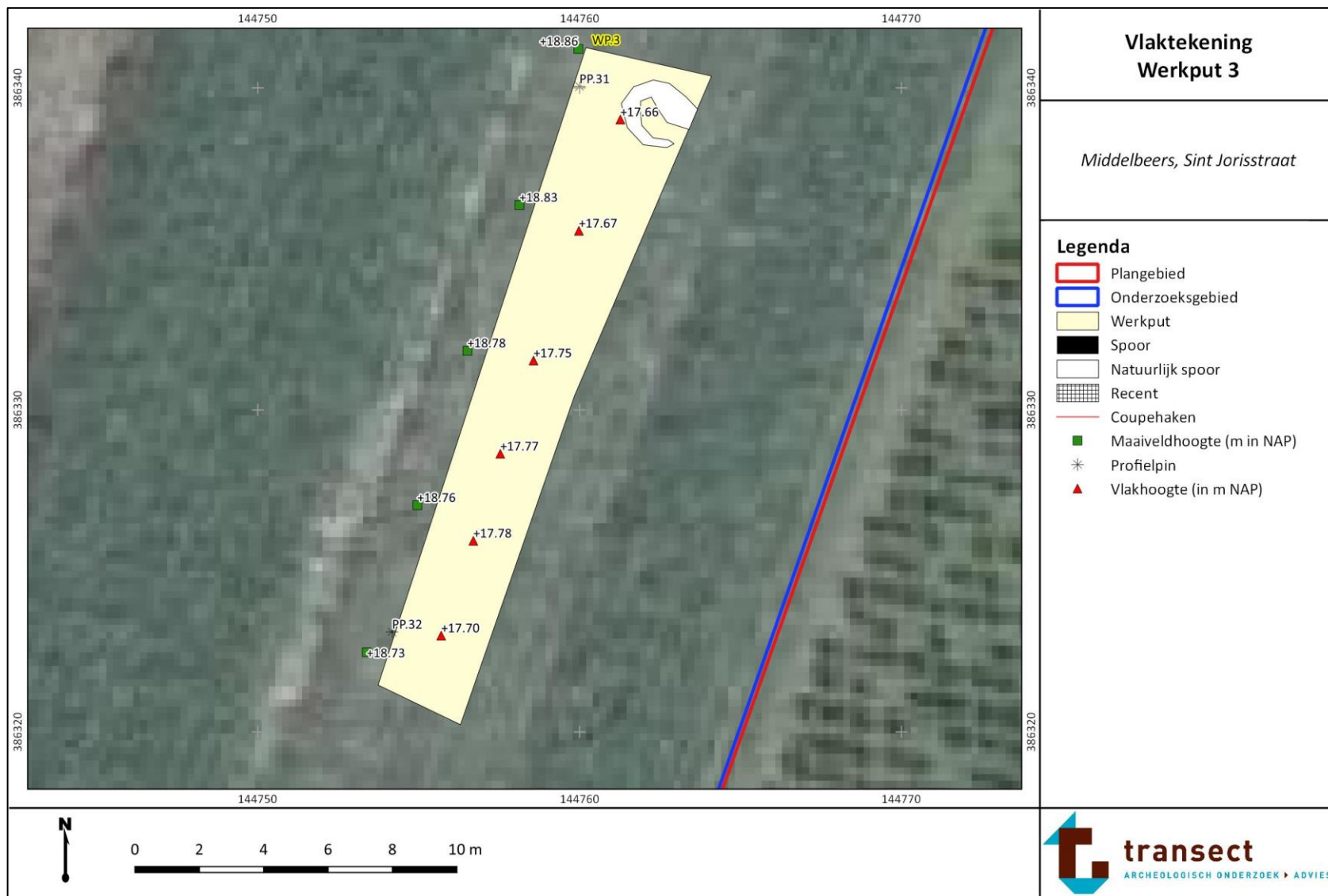
Bijlage 2. Allesporenkaart

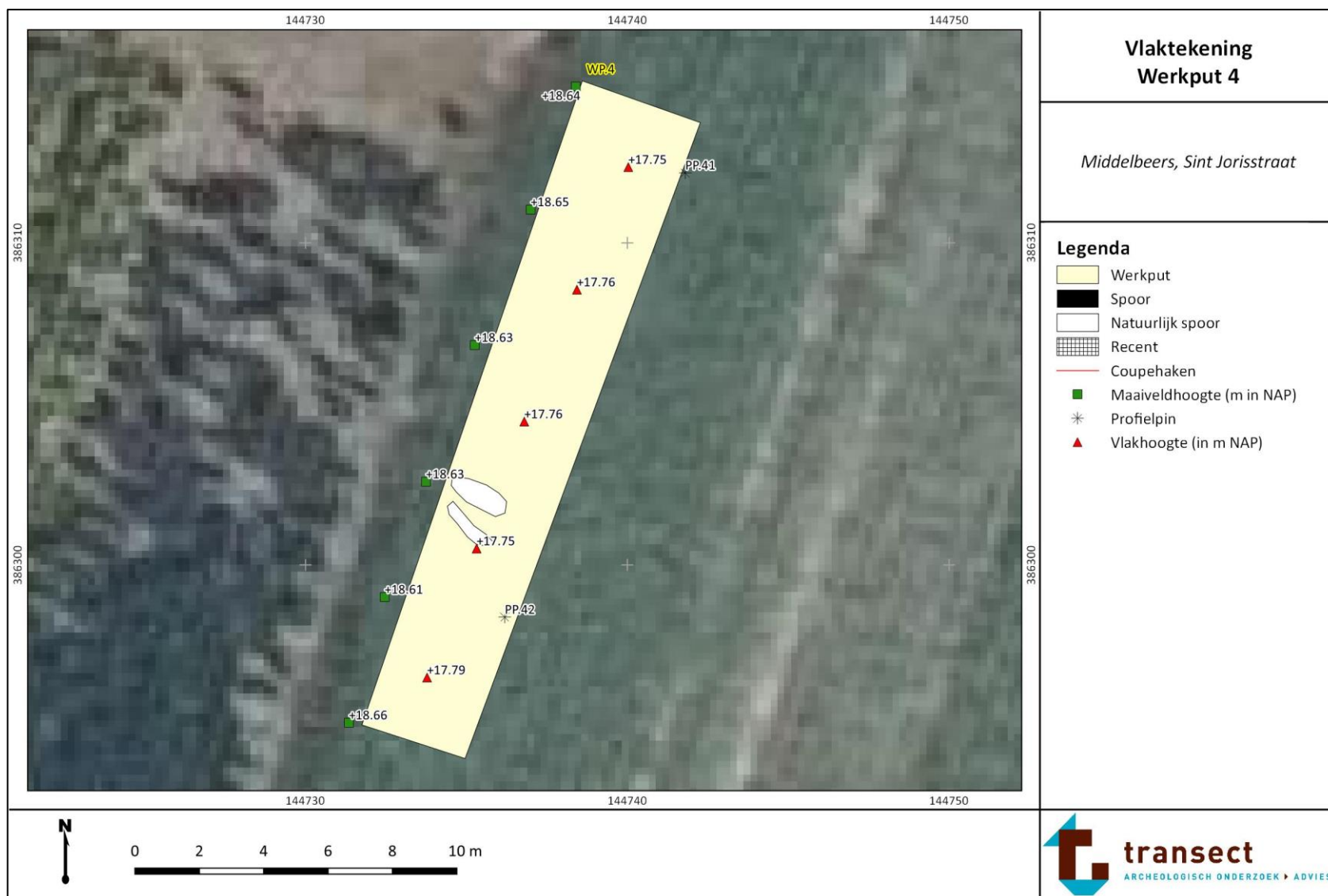

Bijlage 3. Vlaktekeningen

Bijlage 4. Sporen- en lagenlijst

spoor	werkput	vlak	spooraard	Diepte (in cm)	Opmerking spoor	vulling	kleur	kleurstructuur	textuur	organische stof	inluitsels	Opmerking vulling
0001	01	001	KL	14		1	BRGR	homogeen	zs1			
0002	01	001	KL	35		1	DBRGR	homogeen	zs1	H1		
0003	01	001	NAT	18	natuurlijk?	1	BRGR	homogeen	zs1			
0004	02	001	NAT	8		1	DBR	homogeen	zs1			
0005	02	104	PK	46	niet in het vlak herkend	1	DBRGE	heterogeen	zs1	H1		
0006	02	001	REC	56	recente greppel	1	DBRZW	heterogeen	zs1	H2		
0007	05	001	NAT	13		1	LBRGR	heterogeen	zs1			
0008	05	104	KL	14	niet in het vlak herkend	1	DBRZW	homogeen	zs1	H2		
1000	01	001	BV			1	DBRZW	homogeen	zs1	H2		
1200	03	001	LG		akkerlaag	1	DGR	homogeen	zs1			
1500	01	102	ES		Esdek	1	DGRBR	homogeen	zs1	H1		
1700	01	104	LG			1	LGRBR	homogeen	zs1			
2000	01	102	LG		akkerlaag	1	BRGR	homogeen	zs1			
2500	01	102	LG		bioturbatielaag	1	GRBR	heterogeen	zs1			
3000	01	102	C-hor		C-hor	1	GEWI		kz2			

Bijlage 5. Vondstenlijst

vondstnummer	veldvondst	spoor	spoor aard	werkput	vlak	vulling	categorie	subcategorie	subnr	aantal	gewicht (in gr)	opmerking	datering
0001KER1	0001	1000	BV	01	001	1	KER	roodbakkend	1	1	3.8	- 1x randfragment, roodgebakken, fijne zand/kwarts margering, loodglazuur, licht verweerd	LME-NT
0001KBW2	0001	1000	BV	01	001	1	KBW		2	3	20.5	- 1x baksteenfragment, machinaal gebakken, roodpaars; - 1x baksteenfragment, verweerd, roodoranje, secundair verbrand?; - 1x tegelfragment, industrieel wit.	20e eeuws
0001GLS3	0001	1000	BV	01	001	1	GLS	glas: (sub)recent	3	1	2.8	- 1x recente glasfragment met knik, kleurloos, scherpe randen	20e eeuws
0002MSLAK1	0002	1200	LG	03	001	1	MSLAK		1	1	282.2	- 1x brok slak.	-
0002MFE2	0002	1200	LG	03	001	1	MFE		2	1	15.7	- 1x sterk verroest ijzerfragment/ of slakfragment	-
0002KER3	0002	1200	LG	03	001	1	KER	roodbakkend	3	1	3.5	- 1x randfragment roodbakkend, spaarzaam geglazuurd (lood) aan de binnen en buitenzijde. Met dekselgeul, verweerd.	LME-NT
0003KER1	0003	1200	LG	03	001	1	KER		1	1	2.4	- 1x wandfragment, Pingsdorf, geelwit (zacht gebakken, rood oranje lijnversiering	900-1200
0004KER1	0004	1200	LG	04	001	1	KER		1	3	26.2	- 1x fragment handgevormd aardewerk. Fijne zandmagering, sporen van secundair verbranding (krakeling). 1 cm dik, sterk verweerd; - 1x randfragment roodbakkend, spaarzaam	IJzertijd Romeins LME-NT

vondstnummer	veldvondst	spoor	spoor aard	werkput	vlak	vulling	categorie	subcategorie	subnr	aantal	gewicht (in gr)	opmerking	datering
												geglazuurd aan de buitenkant; - 1x wandfragment roodbakkend, spaarzaam geglazuurd aan de buitenkant.	LME-NT
0005KER1	0005	1200	LG	04	001	1	KER	grijsbakkend	1	1	8.2	- 1x grijsgebakken aardewerk, hard gebakken zonder margering. wandfragment.	LME
0006MSLAK1	0006	1500	ES	05	001	1	MSLAK		1	3	160.3	- 3x brok slak	-
0007SXX1	0007	0008	KL	05	104	1	SXX		1	1	158.2	- 1x brok natuursteen	-

Bijlage 6. Beantwoording onderzoeksvragen

In deze bijlage worden de onderzoeksvragen uit het PvE (Magdelijns, 2020) beantwoord.

1. *Zijn er in het plangebied archeologische resten aanwezig in de vorm van grondsporen en/of vondsten?*
Ja, er zijn in totaal 8 grondsporen aangetroffen bestaande uit kuilen, een paalkuil, natuurlijke sporen en een recente verstoring. Het vondstmateriaal dat is aangetroffen in de bouwvoor, akkerlaag, esdek en S.8 bestaat uit aardewerk, bouwmetaal, metaal, glas en natuursteen. Het vondstmateriaal dateert uit IJzertijd tot Romeinse tijd en de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. Op basis van het vondstmateriaal, uiterlijke kenmerken en stratigrafie dateren de grondsporen waarschijnlijk uit de IJzertijd tot Romeinse tijd (N=3) en Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd (N=1).
2. *Hoe ziet de bodemopbouw in het plangebied eruit en in hoeverre is deze intact?*
De bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een enkele grond onder te verdelen in een bouwvoor (S.1000) en een esdek (S.1500) of begraven akkerniveau (S.1200 en S.2000). Dit akkerniveau gaat via een gebioturbeerde zone (S.2500) over in dekzand (S.3000).
3. *Wat is de aard, diepteligging, datering, samenhang en spreiding van de aanwezige archeologische resten, grondsporen en structuren (horizontaal en verticaal)?*
De sporen bestaan uit drie kuilen en een paalkuil, waarvan één kuil uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd waarschijnlijk relateert aan sporen van landgebruik. De overige sporen hebben geen duidelijke context of structuur. De sporen liggen onder de akkerlaag op circa tot 100 cm -Mv. De sporen liggen verspreid door werkputten 1, 2 en 5 en er is geen duidelijk samenhang aanwezig. Op basis van vondstmateriaal, uiterlijke kenmerken stratigrafie dateren de sporen waarschijnlijk uit de IJzertijd tot Romeinse tijd en de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd.
4. *Wat is de relatie met de omliggende historische/archeologische resten?*
In de omgeving zijn verschillende archeologische resten aangetroffen uit de IJzertijd tot Romeinse tijd. In het onderzoeksgebied zijn drie sporen aangetroffen waarschijnlijk uit deze periode, echter is er geen duidelijke context. De sporen van dit proefsleuvenonderzoek en omliggende onderzoek relateren waarschijnlijk aan 'off-site' activiteiten.
5. *Wat is de datering van de archeologische resten op basis van (chrono-)stratigrafie en typochronologie? En in hoeverre is er sprake van (dis-)continuïteit in gebruik/bewoning?*
De sporen dateren op basis van uiterlijke kenmerken, stratigrafie en vondstmateriaal waarschijnlijk uit de IJzertijd tot de Romeinse tijd en de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. De aard van het vondstmateriaal staat niet toe een fijnere periodiseren aan te brengen, echter is we duidelijk dat er geen sporen of vondsten aanwezig zijn in uit de Vroege Middeleeuwen. Het vroegste gebruik van het onderzoeksgebied begon waarschijnlijk niet eerder dan in de IJzertijd.
6. *Welke categorieën vondstmateriaal zijn aanwezig en in welke mate (ook in relatie tot elkaar)? Wat zegt de aard en mate van voorkomen van het vondstmateriaal over het gebruik van het plangebied in het verleden?*
Het vondstmateriaal (N=17) bestaat uit aardewerk, metaal, bouwmetaal, glas en natuursteen. Van de materiaalcategorie aardewerk zijn de meeste fragmenten aangetroffen. De vondsten zijn verzameld uit de bouwvoor (S.1000), akkerlaag (S.1200), esdek (S.1500) en een kuil (S.8). Waarschijnlijk gaat het om afval van elders dat tijdens het gebruik van het onderzoeksgebied als bouwland, bijvoorbeeld door bemesting, in de ondergrond terecht is gekomen.

7. *Welke depositionele en post-depositionele processen zijn te onderscheiden en in hoeverre hebben deze invloed gehad op de bewoningsgeschiedenis en vondstcontexten?*

Het plangebied ligt op een dekzandwelling, in een zone met hoge zandgronden. Het plangebied bevindt zich daarbij vermoedelijk in het overgangsgebied van een dekzandwelling naar een beekdal. Op grond van de ouderdom van de verwachte afzettingen in het gebied, kunnen theoretisch gezien vindplaatsen uit de periode Laat Paleolithicum – Late Middeleeuwen tijd aanwezig zijn. In het onderzoeksgebied lijkt waarschijnlijk vanaf de IJzertijd activiteiten aanwezig te zijn.

8. *Hoe verhouden de onderzoeksresultaten zich tot de resultaten uit het vooronderzoek?*

Uit het vooronderzoek bleek een hoge archeologische verwachting van resten uit het Neolithicum tot Late Middeleeuwen. De archeologische resten zouden kunnen bestaan uit nederzettingsterreinen, grafvelden en sporen van landgebruik. Tijdens onderhavig proefsleuvenonderzoek is waarschijnlijk één grondspoor aangetroffen die relateren aan landgebruik uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd en drie sporen met een onduidelijke context die waarschijnlijk dateren in de IJzertijd tot Romeinse tijd. De verwachting is deels uitgekomen er zijn namelijk sporen uit de IJzertijd tot Romeinse tijd en Late Middeleeuwen aangetroffen. Echter zijn deze sporen en vondsten in lage aantallen aangetroffen.

9. *Wat is de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten (gaafheid en conserveringsgraad)? Is sprake van (een) behoudenswaardige archeologische vindplaats(en)? (Maak voor het beantwoorden van deze vraag gebruik van de KNA-waarderingssystematiek).*

Op gaafheid scoort de vindplaats middelhoog. Het sporenniveau is intact, maar de oorspronkelijke nederzettingsslaag i.c. het oorspronkelijke loop-/leefniveau ontbreekt, dan wel is omgezet. Binnen – het dekzandgebied van - de archeoregio is dit echter eerder regel dan uitzondering, zodat dit niet onderscheidend is. Als zodanig scoort de vindplaats op gaafheid neutraal. De conservering van de vindplaats sluit ook aan bij wat binnen de archeoregio i.c. dekzandgronden mag worden verwacht: geen indicaties voor goed geconserveerd organisch materiaal en in het verlengde hiervan een oververtegenwoordiging aan vondsten van anorganisch materiaal; in dit geval een brokje natuursteen en wat keramiekfragmenten. Derhalve wordt de vindplaats op gaafheid en conservering met ieder 2 punten gescoord.

De aangetroffen sporen zijn laag in aantal, en bestaan uit één laatmiddeleeuwse, mogelijk nieuwe tijd-kuil (S.8) en twee kuilen en een paalkuil uit waarschijnlijk de IJzertijd en Romeinse tijd (S.1, S.2 en S.5).

Eerstgenoemde is waarschijnlijk een spoor van landgebruik; iets van een grondverbeteringskuil of andersoortig ontginningsspoor. Het betreft een individueel spoor, zonder verdere concrete archeologische context.

De andere drie sporen, die uit de IJzertijd tot Romeinse tijd dateren, zijn aangetroffen in werkputten 1 en 2 en vertegenwoordigen mogelijk de randzone van een nederzetting, aangezien in werkputten 3 t/m 5 geen gelijktijdige sporen zijn waargenomen.

Vanwege de zeer lage spoor- en vondstdichtheid, het ontbreken van vergelijkbare sporen in de andere werkputten en het ontbreken van een eenduidige archeologische context, wordt de informatiewaarde van de vindplaats laag ingeschat. Dit geldt ook voor de zeldzaamheidswaarde. Sporen uit de IJzertijd-Romeinse tijd zijn binnen de betreffende archeoregio in principe niet zeldzaam. De ensemblewaarde is lastig in te schatten, omdat niet vaststaat dat buiten de aangetroffen sporen, überhaupt wel andere archeologische waarden binnen het AMK-terrein aanwezig zijn. Zoals eerder geconcludeerd, ligt de vondstmelding waarop het AMK-terrein primair is gebaseerd, buiten het AMK-terrein. De afstand tussen de binnen het plangebied aangetroffen sporen en deze vondstmelding is hemelsbreed circa 200 m. Daartussen is volgens het proefsleuvenonderzoek uit 2007 en het huidige proefsleuvenonderzoek, voor zover we nu kunnen overzien, sprake van een archeologisch leeg gebied.

10. *Kan op basis van de resultaten een advies geformuleerd worden t.a.v. het vervolg in de archeologische monumentenzorg (vrijgeven/behoud in situ/opgraven). Zo ja, hoe luidt deze?*

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt geadviseerd om het onderzoeksgebied archeologisch vrij te geven voor de voorgenomen bodemingrepen. Er is geen behoudenswaardige archeologische vindplaats aangetroffen.

11. *Zijn er vanuit de toestand van de archeologische resten, bodemcondities en toekomstig gebruik mogelijkheden voor behoud in situ?*

Ja, echter is er geen behoudenswaardige archeologische vindplaats aangetroffen waarbij behoud in situ nodig is.

12. *Bij afwezigheid van een vindplaats; wat is hier de verklaring voor (verstoord, ander landschap dan verwacht, e.d.)?*

N.v.t